

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV

Cabinetul Președintelui

Nr. 278//33/2019 din 16 aprilie 2019

ROMÂNIA	Către
Înalta Curte de Casație și Justiție	
Registratura Generală	
Intrare nr.	15
20.19	Luna 04 - Ziua 19

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă, art. 21 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015 și pct. II.7 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 725/2015, vă solicităm să vă pronunțați asupra unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv, **„dacă instanța invocă prin hotărâre de declinare a competenței poate invoca necompetența materială/funcțională, fără a-și verifica competența materială/funcțională în temeiul dispozițiilor de drept aplicabile, doar cu motivarea că instanța care a declinat competența în favoarea sa nu a invocat excepția necompetenței materiale în termenul prevăzut de dispozițiile art. 131 Cod procedură civilă, apreciindu-se astfel că această instanță a devenit competentă să soluționeze cauza ca urmare a pronunțării unei încheieri interlocutorii prin care a reținut că este competentă material/funcțional”**.

Vă înaintăm copia hotărârii colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov nr. 51/3 aprilie 2019 și materialul constituit în legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul sesizării.

Cu deosebită considerație,

Președintele Curții de Apel Brașov
Judecător Elena Barbu

Grefier documentarist,
Lucica Gogiu

CURTEA DE APEL BRAȘOV
Colegiul de conducereHOTĂRÂREA nr. 51
emisă astăzi, 3 aprilie 2019

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, convocat și întrunit în ședința din 3 aprilie 2019 în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. q și art. 23 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a luat în dezbateră punctul 10 al ordinii de zi, respectiv, *referatul președintelui secției contencios administrativ și fiscal privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu un recurs în interesul legii.*

Prin referatul formulat se solicită colegiului de conducere ca, în temeiul prevederilor art. 514 Cod procedură civilă, art. 21 alin. 2 din Hotărârea C.S.M. nr.1375/2015 și pct. II.7 din Hotărârea C.S.M. nr. 725/2015, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la o problemă de drept soluționată diferit de instanțele judecătorești din circumscripția Curții de Apel Brașov, respectiv, dacă *„instanța investită prin hotărâre de declinare a competenței poate invoca necompetența materială/funcțională, fără a-și verifica competența materială/funcțională în temeiul dispozițiilor de drept aplicabile, doar cu motivarea că instanța care a declinat competența în favoarea sa nu a invocat excepția necompetenței materiale în termenul prevăzut de dispozițiile art. 131 Cod procedură civilă, apreciindu-se astfel că această instanță a devenit competentă să soluționeze cauza ca urmare a pronunțării unei încheieri interlocutorii prin care a reținut că este competentă material/funcțional”.*

Această solicitare are în vedere faptul că, în practica judiciară, urmare a corespondenței administrative cu celelalte curți de apel din țară, s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la această chestiune de drept.

Examenul jurisprudenței actuale evidențiază două orientări cu privire la aceste aspecte și, prin urmare, rezultă caracterul neunitar al practicii judiciare, astfel:

Într-o primă orientare jurisprudențială, necompetența materială poate fi invocată de părți ori de judecător doar în fața primei instanțe, până la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, în condițiile art. 131 Cod procedură civilă. Invocarea excepției de necompetență materială de soluționare a cauzei ulterior acestui moment procesual, nu mai este posibilă, **competența materială fiind câștigată în mod definitiv de instanța pe rolul căreia a fost introdusă cererea.** În măsura în care prima instanță invocă excepția necompetenței materiale ulterior momentului prevăzut de dispozițiile art. 131 Cod procedură civilă, instanța ulterior investită își poate declina competența în favoarea primei instanțe, cu motivarea că această instanță a devenit competentă să soluționeze cauza, ca urmare a pronunțării unei încheieri interlocutorii prin care a reținut că este competentă material/funcțional (dosarul nr. 8450/62/2013 – decizia nr. 1621/27.03.2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție).

Un argument suplimentar în sprijinul acestei opinii este acela că instanța investită cu soluționarea cauzei are obligația de a verifica competența materială/funcțională de soluționare a cauzei, în condițiile art. 200 alin. 2 Cod procedură civilă, având posibilitatea de a trimite dosarul completului specializat competent, prin încheiere dată fără citarea părților, dar și cel mai târziu la primul termen de judecată, cu ocazia verificării competenței materiale de soluționare a cauzei, în condițiile art. 131 Cod procedură civilă.

Încheierea prin care instanța stabilește competența este interlocutorie, astfel că leagă instanța de măsura pe care a ordonat-o, în sensul că nu mai poate reveni asupra ei printr-o încheiere ulterioară sau prin hotărârea finală.

Situația este atipică, deoarece instanța investită cu soluționarea conflictului de competență trebuie să aibă în vedere nu numai normele de competență și dispozițiile legale care stabilesc competența materială/funcțională, ci și normele de drept procesual, care atribuie competența de soluționare completului/instanței care s-a declarat competentă să soluționeze cauza.

Într-o a doua orientare jurisprudențială, soluția de dezinvestire a instanței care constată conflictul negativ de competență cu motivarea că prin neinvocarea excepției necompetenței materiale, în condițiile art. 130 alin. 2 Cod procedură civilă, adică la primul termen la care părțile au fost legal citate, prima instanță investită a devenit în mod exclusiv competentă să judece litigiul, este greșită deoarece, constatând conflictul negativ de competență, acea instanță **s-a poziționat ca instanță de control judiciar în privința sentinței tribunalului, ceea ce contravine dispozițiilor art. 132 alin. 3 Cod procedură civilă** (dosarul nr. 2049/119/2013 – decizia nr. 1801/04.04.2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție).

Trebuie precizat că la nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Brașov au fost identificate soluții diferite, a doua opinie fiind împărtășită și de secția civilă.

În urma corespondenței purtate cu celelalte curți de apel și, respectiv, cu secția civilă a Curții de Apel Brașov, a rezultat că, în practică, există orientări jurisprudențiale divergente în sensul celor două opinii expuse mai sus, această practică neunitară fiind constatată chiar la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Urmare a analizării corespondenței primite de la celelalte curți de apel, rezultă următoarele concluzii:

Cu privire la prima chestiune supusă dezbaterii, respectiv, dacă necompetența materială poate fi invocată de părți ori de judecător doar în fața primei instanțe, până la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, opinia și practica instanțelor consultate au fost unanime, în sensul că necompetența materială poate fi invocată la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe și pot pune concluzii (potrivit dispozițiilor art. 131 Cod procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 138/2018 - anterior acestei modificări, „*la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe*”).

Cu privire la a doua chestiune supusă dezbaterii, respectiv, dacă instanța investită prin hotărâre de declinare a competenței poate invoca necompetența materială, cu motivarea că instanța care a declinat competența în favoarea sa nu a invocat excepția necompetenței materiale în termenul prevăzut de dispozițiile art. 131 Cod procedură civilă, instanțele consultate au exprimat ambele opinii.

În sensul opiniei nr.1:

1. Curtea de Apel Alba Iulia a comunicat că la nivelul Tribunalului Sibiu și al Tribunalului Hunedoara opinia magistraților este în sensul soluției de la punctul 1.

2. Curtea de Apel Cluj - opinia unanimă este în sensul opiniei exprimate la punctul 1, comunicând în acest sens și practică judiciară.

3. Curtea de Apel Iași - opinia majoritară a magistraților este în sensul opiniei exprimate la punctul 1.

4. Curtea de Apel Oradea - opinia majoritară a magistraților este în sensul opiniei exprimate la punctul 1.

5. Curtea de Apel Ploiești - opinia unanimă este în sensul opiniei exprimate la punctul 1, depunând în acest sens practică judiciară.

6. Curtea de Apel Pitești - opinia majoritară este în sensul opiniei exprimate la punctul 1, depunând în acest sens practică judiciară.

7. Curtea de Apel Timișoara - opinia majoritară este în sensul opiniei exprimate la punctul 1, existând în acest sens practică judiciară.

8. Curtea de Apel Constanța - punctul de vedere al magistraților este exprimat în sensul ambelor opinii.

Dosarul nr. 8450/62/2013 – Decizia nr. 1621/27.03.2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În sensul opiniei nr.2:

1. Curtea de Apel Brașov - Secția Civilă, cu opinie majoritară, a apreciat că a doua opinie este cea corectă, **aceasta fiind și opinia împărtășită de colegiul de conducere.**

2. Curtea de Apel Suceava a comunicat că opinia majoritară a magistraților (exprimată la Întâlnirea profesională lunară a judecătorilor din luna mai 2018) este în sensul opiniei de la punctul 2.

Dosarul nr. 2049/119/2013 – Decizia nr. 1801/04.04.2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Opinie teoretică:

Curtea de Apel Târgu Mureș și-a exprimat punctul de vedere în sensul celei de-a doua opinii.

Opinie mixtă:

1. Curtea de Apel București a comunicat că punctul de vedere al magistraților este în sensul ambelor opinii.

2. Curtea de Apel Bacău a comunicat că practica identificată este în sensul opiniei de la punctul 1, însă punctul de vedere teoretic exprimat la nivelul instanțelor din raza competenței teritoriale este exprimată în sensul ambelor opinii.

3. Curtea de Apel Craiova a comunicat că punctul de vedere al magistraților este exprimat în sensul ambelor opinii, hotărârile depuse relevând practica neunitară la nivelul Curții de Apel Craiova.

4. Curtea de Apel Galați a comunicat că la nivelul instanțelor din raza competenței sale teritoriale au fost exprimate ambele opinii.

5. Curtea de Apel Iași a comunicat că la nivelul instanțelor din raza competenței sale teritoriale au fost exprimate ambele opinii.

Având în vedere cele expuse, constatând că această problemă de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești și considerând că este necesar ca printr-o decizie obligatorie să se stabilească modul unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale menționate,

În temeiul dispozițiilor art. 514 Cod procedură civilă și ale art. 19 alin. 1 lit. o din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1375/2015,

Colegiul de Conducere al Curții de Apel Brașov, cu unanimitate de voturi,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a se pronunța asupra următoarei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești: *„dacă instanța investită prin hotărâre de declinare a competenței poate invoca necompetența materială/funcțională, fără a-și verifica competența materială/funcțională în temeiul dispozițiilor de drept aplicabile, doar cu motivarea că instanța care a declinat competența în favoarea sa nu a invocat excepția necompetenței materiale în termenul prevăzut de dispozițiile art. 131 Cod procedură civilă, apreciindu-se astfel că această instanță a devenit competentă să soluționeze cauza ca urmare a pronunțării unei încheieri interlocutorii prin care a reținut că este competentă material/funcțional”.*

Data astăzi, 3 aprilie 2019.

Colegiul de conducere :

Judecător Elena Barbu – Președintele Curții de Apel Brașov

Judecător Răzvan Cosmin Dicu

Judecător Nicoleta Hădărean

Judecător Ramona Grația Milu

Judecător Anca Pîrvulescu

Judecător Otilia Diana Pop

Judecător Demis Marius Spărios

CONFORM CU
ORIGINALUL